

10

Regionaal

11

Regionaal

Beelddenken

Student Audiovisual Media Jaimey Groot (25) volgt de 11-jarige Britt in haar worsteling met de toetsen van groep 8. Als beelddenker heeft Britt moeite met de klassieke reken- en taaltoetsen. Met deze documentaire wil Groot aandacht vragen voor beelddenken en 'de doorgeslagen toetscultuur in Nederland.'

Britt voor de knutselwerken over beelddenken. Op de linkerfoto achter Britt: documentairemaakster Jaimey Groot. FOTO'S JIFOTO.NL / JAN JONG

Britt leert springend woordjes Engels

Leren spellen, terwijl de tranen over je wangen rollen. Voor de 11-jarige Britt van basisschool De Regenboog in Oudorp was school echt niet altijd even makkelijk. „Ik moest thuis vaak huilen als ik taal oefeningen moest doen. Want elke keer leerde ik heel hard, maar dan haalde ik toch weer een onvoldoende.” Wie Britt ontmoet ziet een vrolijk en rustig meisje. Stralend loopt ze door haar school in Oudorp. Bij de

klas van groep 8 laat ze een rij knutselwerken zien. „Kijk, alle klasgenoten hebben een hoofd getekend. Aan de ene kant zijn woorden uit tijdschriften geplakt en aan de andere kant juist de beelden.” De knutselwerken verbeelden de linker en rechter hersenhelft en daarmee de scheiding tussen taal- en beelddenken. Daaronder een kreet van juf Natascha Saparow: 'Anders zijn is OK!' Een boodschap die de juf aan het hart gaat. „Of je nou adhd of dyslexie hebt, of je hoogbegaafd bent

of een beelddenker: het huidige schoolstelsel werkt gewoon niet voor deze kinderen. En er zijn zoveel kinderen die 'andersom' denken. Ik vind het heel belangrijk dat hun talent niet verloren gaat.” Dat Britt inmiddels weet dat zij een beelddenker is, is voor haar een groot goed. Want haar schooltijd is best verwarrend geweest. Mocht ze in groep 1 nog een klas overslaan omdat haar ontwikkeling zo snel ging, een paar klassen later loopt Britt op sommige schoolonderdelen flink vast. Waar dat aan ligt, is voor leerkrachten op dat moment

hulp heb gekregen.” Sinds Britt nieuwe methodes weet om te leren, boekt zij betere resultaten. Als Britt bijvoorbeeld woordjes moet leren voor Engels, doet ze dat springend.

Coach

Voor Britt een stressvolle tijd. Totdat zij een coach bezoekt die na onderzoek vaststelt dat Britt een beelddenker is. Sindsdien heeft ze methodes geleerd hoe bepaalde talige informatie beter blijft hangen. „Het is fijn dat ik dit nu weet. Want het gaat nu veel beter op school omdat ik

had ik gewoon een negen.”

Britt voelt zich naar een eigen zeggen een stuk beter en meer ontspannen. Belangrijk, want de druk om te presteren is hoog in groep 8. Zo kan de Cito-toets grote invloed hebben op het niveau dat een kind krijgt toegeschreven wanneer het naar de middelbare school gaat. Juist dit proces, de overgang van de basisschool naar de middelbare school, heeft Jaimey Groot uit Petten vastgelegd in haar documentaire 'Pin me er niet op vast'. De film, die in vorm bungelt tussen fictie en non-fictie, is een

afstudeeropdracht voor de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU). Vanuit Britts ogen krijgt de beelddenker te zien en daarin mee te moeten komen in de Nederlandse toetscultuur.

Documentaire

Sinds januari is Groot en haar crew te vinden op basisschool De Regenboog om het proces te filmen. „Ik heb zelf vroeger veel moeite gehad met rekenen”, vertelt Groot. „Op de middelbare school raakte ik daardoor een beetje de weg kwijt.

Ik focuste me vooral op wat ik niet kon, waardoor ik er pas op latere leeftijd achter kwam wat ik nou echt wilde worden. Met deze documentaire wil ik laten zien dat ieder kind, met welk leerprobleem dan ook, de kans moet krijgen om zich te ontwikkelen.”

De film is volledig tot stand gekomen met crowdfunding. Wie wil bijdragen en de teaser van de documentaire wil zien, kan terecht op www.pinmeerne-topvast.nl. Groot verwacht dat de film in juli zal worden vertoond. Hiervoor zoekt ze nog een geschikte locatie.

Beelddenken: van kip en koe naar

Kyrie Stuij

Waar veel mensen bij het woord 'boom' de letters van het woord voor zich zien, zijn er ook mensen die in gedachten juist een plaatje van een boom zien. Een deel van die laatste groep is 'beelddenker'. Dat is geen stoornis en het betekent ook niet dat iemand minder intelligent is.

„Nee, beelddenken is een leerwijze. Het is een methode van informatieverwerking die afwijkt van

helft van de bevolking denkt in taal, de andere helft in beeld. Daar zitten gradaties in. Het is best mogelijk dat iemand in beeld denkt, maar ook goed in taal is. Er zijn ook mensen die voornamelijk in beeld denken. Dat zorgt er soms voor dat iemand kan vastlopen op school, omdat het westerse onderwijs erg taalgericht is.” Het aantal Nederlandse kinderen dat door hun beelddenken moeite heeft met bepaalde onderdelen van het onderwijs wordt geschat

op 5 procent. Het verschilt per school hoe er met beelddenkers wordt omgegaan.

Onderzoek

„Sommige scholen vinden dat beelddenken onvoldoende wetenschappelijk onderbouwd is, maar dat klopt niet helemaal. Er is veel wetenschappelijk onderzoek naar gedaan, maar het is geen stoornis, waardoor scholen er geen vergoeding voor krijgen.” Maar wat is dat nou eigenlijk, dat

hondenspeeltje en ballenbak

beelddenken? Wiebenga illustreert het met een voorbeeld. „Stel, een juf vertelt haar klas over een koe. De beelddenker heeft een levendige fantasie en ziet in gedachten letterlijk een koe, die hij vervolgens associeert met een hamburger en dan denkt aan de ballenbak bij McDonalds. Dan vertelt de juf over een kip. De beelddenker ziet in gedachten het dier, dan het speeltje van de hond en daarna een strand, omdat de hond daar graag rent. Als de juf vervolgens

vertelt dat het over boerderijdieren gaat, raakt de beelddenker in de war. Die heeft al die voorbeelden inmiddels gekoppeld aan allerlei associaties.”

Vindingrijk

Om te onderzoeken of iemand een beelddenker is wordt er gebruik gemaakt van het Wereldspel, een onderzoeksinstrument ontwikkeld in de jaren vijftig door pedagoog Nel Ojeman. Het spel laat zien op welke wijze een kind

informatie verwerkt en dus in taal of beelden denkt. Beelddenkers hebben vaak een levendige fantasie, kunnen snel verbanden leggen en komen met vindingrijke oplossingen. Het komt voor dat ze moeite hebben met spreken, zoals binnensmonds praten of het door elkaar halen van woorden. Ook kunnen rekenen en spelling lastig zijn, terwijl beelddenkers wel goed wiskundige theorieën begrijpen. Om beelddenkers goed mee te

laten komen op school, is het volgens Wiebenga niet per se nodig om het lesmateriaal aan te passen. „Als leerkracht is het vooral belangrijk om bewust te zijn van het grote verschil in hoe kinderen informatie verwerken. In het geval van de boerderijdieren is het voor beelddenkers handig om eerst een kader te schetsen: 'We gaan het nu hebben over boerderijdieren', dan is er context en is het makkelijker om de daaropvolgende informatie te onthouden.”

➤ Zoveel kinderen die 'andersom' denken ➤

➤ Ik focuste me op wat ik niet kon ➤